

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΚΗΦΙΣΙΑΣ ΑΗΛΙΑΡΟΥΣΙΟΥ ΚΑΙ
ΩΡΩΠΟΥ
ΕΠΙΘΟΡΙΑΚΗ ΜΑΡΤΥΡΙΑ
ΕΚΔΟΣΙΣ ΙΕΡΟΥ ΝΑΟΥ ΑΓΙΩΝ ΑΠΟΣΤΟΛΩΝ
ΠΕΤΡΟΥ ΚΑΙ ΠΑΥΛΟΥ ΠΕΥΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ
Τηλ. 210 8027738 e-mail: agioi.apostoloi@gmail.com
ΚΥΡΙΑΚΗ ΣΤ ΗΑΤΘΑΙΟΥ 24 Ιουλίου 2011 ΕΤΟΣ 4ον ΤΕΥΧΟΣ 168ον

***Ομιλία του Ιωάννου Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως του
Ξιφιλίνου.***

Οι ψυχές όσων μιμούνται θεοφιλώς τη φιλοπονία και εργατικότητα των μελισσών, ελκύονται από τη γλυκύτητα των θείων λόγων και δρέπουν από αυτούς χρήσιμα και ωφελιμότατα πράγματα, πετώντας όπως εκείνες επάνω από τους λειμώνες και συλλέγοντας από όλα τα αμάραντα βότανα και τα άνθη ό,τι χρησιμότερο υπάρχει εκεί. Και από άλλους μεν λόγους συλλέγουν το άνθος της σωφροσύνης, από άλλους το της δικαιοσύνης, από άλλους το της φρονήσεως, από άλλους το της ανδρείας. Από αλλού το άνθος της συμπαθείας και της φιλανθρωπίας προς τους ομοδούλους. Το της πραότητος και της επεικειάς από εδώ, το της υπομονής και της καρτερίας

στα δεινά από εκεί.

Αυτούς λοιπόν, ας μιμούμεθα και εμείς, αδελφοί μου, και όταν προσερχόμεθα στον θείο και περικαλλή αυτόν λειμών, την Εκκλησία, ας μη χρησιμοποιούμε την εδώ προσέλευσή μας σαν αφορμή για συζητήσεις μεταξύ μας, αλλά να περιεργαζόμεθα τις θείες Γραφές, οι οποίες αναγιγνώσκονται για τη σωτηρία μας, και να ζητούμε το ψυχικό όφελος που πηγάζει από αυτές, επιμελώς, με μεγάλη προσοχή και εξεταστική διάθεση.

Η υπόθεση σήμερα έχει ως εξής: «Τω καιρώ εκείνω εμβάς ο Ιησούς εις πλοίον διεπέρασε και ήλθε εις την ιδίαν πόλιν. Και ιδού προσέφερον αυτώ παραλυτικόν επί κλίνης βεβλημένον».

Εξέρχεται λοιπόν ο Κύριος από τη χώρα των Γεργεσηνών, επειδή οι ίδιοι τον παρεκάλεσαν. Εφοβήθησαν οι Γεργεσηνοί, αφού έχασαν τους χοίρους, μην πάθουν και καμμίαν άλλην ζημία. Γι' αυτό και παρακαλούν τον Χριστόν και ζητούν να απομακρυνθεί από την περιοχή τους. Άλλωστε, δεν ήσαν άξιοι της Δεσποτικής διδασκαλίας. Ο δε Χριστός δεν αντιστάθηκε, αλλά με επιείκεια και πραότητα ανεχώρησε. Διότι όπου ο βίος είναι χοιρώδης και αποξενωμένος από το καλό, ο Χριστός δεν παραμένει εκεί. Άφησε όμως αυτούς που ελευθερώθησαν από τα δαιμόνια και εκείνους που έβωσκαν τους χοίρους να ομιλούν και να ανακηρύττουν οι ίδιοι τα θαυμαστά γεγονότα. «Και ιδού προσέφερον αυτώ παραλυτικόν επί κλίνης βεβλημένον». Επειδή εθεωρήθη ανίκανος η τέχνη των ιατρών να θεραπεύσει την παράλυση, μετέφεραν τον παράλυτο οι οικείοι του προς τον υψηλόν επισκέπτη και ουράνιον ιατρόν, τον Κύριον ημών Ιησούν Χριστόν. Πολλοί από αυτούς που διαβάζουν απλώς και ανεξετάστως τις Θείες Γραφές, νομίζουν ότι ο παράλυτος που αναφέρουν οι τέσσερις Ευαγγελιστάι είναι ένας και ο αυτός. Ορισμένοι μάλιστα επικρίνουν τους Ευαγγελιστάς, ότι αντιμάχονται και διαφωνούν μεταξύ τους. Δεν συμβαίνει όμως αυτό. Μη γένοιτο.

Διότι μία είναι η χάρις του Αγίου Πνεύματος που ενήργησε μέσα τους. Όπου δε η χάρις του Αγίου Πνεύματος, εκεί αγάπη, χαρά, ειρήνη. Και όπου ειρήνη, φυγαδεύεται από εκεί κάθε μάχη και εναντίωση, και εξαφανίζεται κάθε αμφιβολία και διαφωνία. Πράγματι, και ο τόπος, και ο χρόνος και ο καιρός, και η ημέρα, και ο τρόπος της θεραπείας και ορισμένα άλλα δεικνύουν σε εκείνους που κάπως προσέχουν ότι άλλος είναι αυτός ο παράλυτος και άλλος ο αναφερόμενος από τον Ιωάννη τον Ευαγγελιστή και Θεολόγο. Επειδή εκείνος μεν θεραπεύεται στα Ιεροσόλυμα, ενώ αυτός στην Καπερναούμ. Εκείνος κοντά στην κολυμβήθρα, αυτός σε κάποια μικρή οικία, όπως λέγουν ο Λουκάς και ο Μάρκος. Και εκείνος μεν ο παράλυτος έλαβε την ίαση κατά τη διάρκεια εορτής, αυτός όμως όχι σε εορτή, αλλά κάποια άλλη ημέρα. Εκείνος υπέφερε τριανταοκτώ έτη από την ασθένεια, ενώ γι' αυτόν τίποτε παρόμοιο δεν λέγει ο Ευαγγελιστής. Και εκείνος μεν εθεραπεύθη την ημέρα του Σαββάτου, ενώ αυτός άλλην ημέρα. Αυτός μεν ο παράλυτος φέρεται στον Χριστό βασταζόμενος, ενώ προς εκείνον έρχεται ο ίδιος ο Χριστός. Και εκείνος μεν ο παράλυτος δεν είχε κανέναν να τον

βοηθήσει, διότι έλεγε, «Κύριε, άνθρωπον ουκ έχω», ενώ αυτός είχε πολλούς γνωστούς. Οι οποίοι τον σήκωσαν και τον μετέφεραν. Αλλά και ο τρόπος της θεραπείας φαίνεται διαφορετικός στον καθένα. Εκείνου μεν ο Χριστός πριν από την ψυχή θεράπευσε το σώμα, διότι αφού πρώτα θεράπευσε την παράλυσή του, τότε είπε: «Ίδε υγιής γέγονας, μηκέτι αμάρτανε». Δεν συνέβη όμως το ίδιο και εδώ, αλλά πρώτα του χάρισε την υγεία της ψυχής, λέγοντας: «Αφέωνταί σοι αι αμαρτίαι σου», και τότε διόρθωσε τη σωματική του παράλυση. Και σε αυτόν μεν τον παράλυτο οι Γραμματείς και οι Φαρισαίοι εσιώπησαν. Στην άλλη περίπτωση όμως αντέδρασαν, εκδιώκοντας και γογγύζοντας και κατηγορώντας. Άλλος λοιπόν είναι ο παράλυτος αυτός, και άλλος εκείνος, όπως σαφώς απεδείχθη από όσα ελέχθησαν.

«Και ιδών ο Ιησούς την πίστιν αυτών, είπε τω παραλυτικώ». Έγινε όντως δεκτή από τον αγαθόν ιατρόν και Σωτήρα μας η πίστις εκείνων που έφεραν τον παράλυτο, επειδή είναι γνώστης των καρδιών. Λέγουν δε ορισμένοι ότι ο Κύριος είδε την πίστη όχι του παραλύτου αλλά των μεταφορέων του. Πράγματι, μερικές φορές θεραπεύονται κάποιοι από την πίστη των άλλων, όπως συμβαίνει με το βάπτισμα που δίδεται στα παιδιά. Διότι εκεί ενεργεί η πίστις των γονέων που τα προσφέρουν. Όπως επίσης έγινε και με τη Χανααία. Επειδή επίστευσε αυτή, εθεραπεύθη η θυγατέρα της. Και με την πίστη του εκατόνταρχου ανέστη ο δούλος του. Με τον ίδιο τρόπο, λοιπόν, λέγουν ότι εθεραπεύθη και εδώ ο παράλυτος, από την πίστη αυτών που τον πήγαν ενώπιον του Χριστού. Αλλά όχι, δεν συνέβη το ίδιο. Διότι λέγει: «Ίδών την πίστιν αυτών», όχι μόνον των μεταφορέων, αλλά και του παραλύτου. Διότι δεν σώζεται κάποιος με την πίστη άλλου, εκτός αν ευρίσκεται σε πολύ πρώιμη ηλικία, όπως συμβαίνει με τα παιδιά, όπως είπαμε, ή σε μια πολύ προχωρημένη ασθένεια, όταν οι προσβεβλημένοι από αυτήν δεν έχουν πλέον επικοινωνία με το περιβάλλον, και γι' αυτό αδυνατούν να πιστεύσουν, όπως συνέβη με τη θυγατέρα της Χανααίας. «Η θυγάτηρ μου», έλεγε εκείνη, « κακώς δαιμονίζεται», και «πολλάκις μεν πίπτει εις το ύδωρ, πολλάκις δε εις το πύρ».

Η δαιμονιζόμενη λοιπόν, η οποία δεν είναι σε θέση να έχει τον έλεγχο του εαυτού της, πώς θα μπορούσε να πιστεύσει; Το ίδιο και με τον εκατόνταρχο. Ο δούλος του ευρίσκετο στην οικία κατάκοιτος, και ούτε καν ε γνώριζε ποίος επί τέλους ήταν ο Χριστός. Πώς λοιπόν θα επίστευε σε κάποιον που αγνοούσε; Σε τέτοιες λοιπόν περιπτώσεις σώζεται κάποιος με την πίστη άλλου, εδώ όμως δεν μπορούμε να το ισχυρισθούμε αυτό, αλλά και ο παράλυτος επίστευσε αδιστάκτως, και αυτό γίνεται φανερό από πολλά.

Η πίστη του παραλύτου φανερώνεται και από το ότι, όταν τον πήγαν στον Χριστό, και του είπε: «Τέκνον, αφέωνταί σοι αι αμαρτίαι σου», δεν αγανάκτησε, δεν δυσανασχέτησε καθόλου, δεν είπε προς τον αγαθό ιατρό: «τι είναι αυτό, Κύριε, από άλλο πάθος ήλθα εγώ να θεραπευθώ, και συ άλλο θεραπεύεις. Αυτό είναι υπεκφυγή και πρόφαση και ένδειξη αδυναμίας,

την οποία προσπαθείς να αποκρύψεις με αυτό τον τρόπο. Συγχωρείς αμαρτίες που δεν φαίνονται;» Τίποτε παρόμοιο δεν είπε όμως, ούτε σκέφθηκε, αλλά ανέμενε πιστεύοντας ότι η συμπάθεια του αγαθού ιατρού θα τον θεραπεύσει και όλα θα τα διορθώσει. Δεικνύοντας ο Κύριος ότι η πίστις είναι αυτή που αφανίζει την αμαρτία, είπε στον παράλυτο: «Θάρσει τέκνον, αφέωνταί σοι αι αμαρτίαι σου».

Όπως βλέπουμε, δεν προχωρεί αμέσως ο Δεσπότης στην ίαση της παραλύσεως, αλλά θεραπεύει πρώτα αυτό που δεν φαίνεται, την ψυχή δηλαδή, συγχωρώντας του τα αμαρτήματα, πράγμα που τον μεν παράλυτον έσωζε, ενώ στον Κύριο δεν προξενούσε πολλήν δόξαν. Διότι δεν ήθελε να κάμει κάτι για επίδειξη και ανθρωπαρέσκεια. Και πρώτα μεν συγχωρεί στον άρρωστο τις αμαρτίες του, μετά δε τη συγχώρηση θεραπεύει το σώμα, διδάσκοντας έτσι ότι τα περισσότερα νοσήματα προξενούνται από τις αμαρτίες και πρέπει πρώτα να θεραπευθεί το αίτιο.

Ο Χριστός λοιπόν κόπτει πρώτα τη ρίζα του σωματικού πάθους, δηλαδή την αμαρτία. Και λέγοντας: «τέκνον, αφέωνταί σοι αι αμαρτίαι σου», εξυψώνει και το φρόνημα του παραλύτου και διεγείρει την καταβεβλημένη του ψυχή. Διότι ο λόγος έγινε έργο, και εισερχόμενος στη συνείδησή του άγγιξε την ίδια την ψυχή του και εξέβαλε από αυτήν κάθε ίχνος αγωνίας.

Αποστέλλει δε ο Κύριος τον παράλυτο στον οίκο του, αφ' ενός μεν για να μην προξενήσει στον εαυτό του έπαινο με την παρουσία και τη θέα εκείνου, αφ' ετέρου δε για να έχει αυτόπτες μάρτυρες της θεραπείας αυτούς τους ίδιους που υπήρξαν και αναντίρρητοι μάρτυρες της ασθενείας, και έτσι να γίνει σ' αυτούς αφορμή πίστεως. «Ϊδόντες δε οι όχλοι εθαύμασαν, και εδόξασαν τον Θεόν, τον δόντα εξουσίαν τοιαύτην τοις ανθρώποις». Εθαύμασαν μεν οι όχλοι για το ότι εθαυματούργησεν ο Θεός, ενόμιζαν όμως ότι είναι άνθρωπος, ο οποίος είχε υπεράνθρωπη εξουσία.

Και εμείς, αδελφοί μου, που είμεθα παράλυτοι και έχουμε τις δυνάμεις της ψυχής ανενέργητες, έχουμε τη δυνατότητα να θεραπευθούμε και να σταθούμε όρθιοι, αρκεί μόνον να έχουμε την προαίρεση και τη θέληση. Διότι και τώρα ευρίσκεται ο Χριστός στη δική του πόλη, την Καπερναούμ, εννοώ στον οίκο της παρακλήσεως (σημείωση: Καπερναούμ σημαίνει στα εβραϊκά χωρίον παρακλήσεως, δηλαδή παρηγορίας), που είναι η Εκκλησία, διότι οίκος του Παρακλήτου είναι η Εκκλησία. Είμεθα δε και εμείς παράλυτοι ψυχικώς, ακίνητοι δηλαδή και ανενέργητοι προς το καλό. Αλλά εάν η μετάνοια και η εξομολόγηση μας εγείρουν και μας οδηγήσουν στον Κύριο, τότε θα ακούσουμε τη γλυκιά και παντοδύναμη φωνή του να μας λέγει: «Τέκνα, αφέονται υμίν αι αμαρτίαι». Επειδή τότε γινόμεθα υιοί του Θεού, όταν επιστρέψουμε προς Αυτόν με καθαρή μετάνοια και εξομολόγηση. Τότε ακριβώς θα θεραπευθούμε και θα «άρωμεν τον κράββατόν μας», δηλαδή το σώμα, και θα το κινητοποιήσουμε προς εργασίαν των εντολών, του καλού και της αρετής.

Από το βιβλίο, Πατερικόν Κυριακοδρόμιον» σελίς 183.